

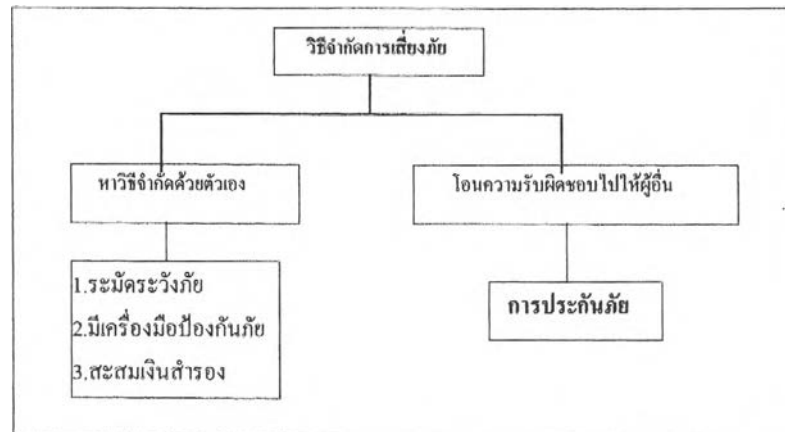

บทที่ 2

แนวความคิดด้านการประกันอัคคีภัย

2.1 บทนำ

การประกันภัย เกิดขึ้นจากพื้นฐานแนวคิดการเฉลี่ยความเสี่ยงภัยร่วมกัน (Co-operative risk-sharing plan) (สากล ธนศาสตร์วิบูล, 2538: 14) เนื่องจากการดำเนินชีวิตในปัจจุบันนี้ ไม่อาจยืนยันได้ว่าเราอยู่กันอย่างปลอดภัยโดยปราศจากภัยต่าง ๆ ความเสี่ยงภัยสามารถเกิดขึ้นตลอดเวลา ทั้งเกิดกับตัวเราเองและทรัพย์สินของเรา มนุษย์จึงได้หาวิธีการต่าง ๆ ในการลดและป้องกันความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้น ทั้งการดำเนินชีวิตอย่างระมัดระวัง การหาเครื่องมือป้องกัน และการสะสมเงินสำรอง แม้ว่าวิธีการที่กล่าวมาจะช่วยจัดการความเสี่ยงภัยได้ แต่ก็ได้มีการคิดหาวิธีการใหม่ที่ช่วยกำจัดความเสี่ยงภัยให้น้อยลง และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นก็มีเงินมาชดเชยค่าเสียหายได้เพียงพอ มาตราการนี้ ได้แก่ การโอนความรับผิดชอบไปให้ผู้อื่น คำว่า ผู้อื่นในที่นี้ คือ บริษัทประกันภัย (สุธรรม พงศ์สำราญ, วิรัช ณ สงขลา และพึงใจ พึ่งพานิช, 2527: 1-4)

ภาพ 2.1 วิธีจัดการความเสี่ยง

ที่มา : สุธรรม พงศ์สำราญ , วิรัช ณ สงขลา และพึงใจ พึ่งพานิช ,2527

2.2 ความหมายของการเสี่ยงภัย และการจัดการความเสี่ยงภัยในการประกันอัคคีภัย

2.2.1 ความหมายของการเสี่ยงภัย

สากล ศักดิ์ยาวิบูล (2538: 23) ให้ความหมายของ “การเสี่ยงภัย” ว่าหมายถึง โอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย ความเสียหายขึ้นอยู่กับสภาพของทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่มั่นคงแข็งแรง เมื่อมีภัยเกิดขึ้นก็จะได้รับความเสียหายน้อย แต่ทรัพย์สินที่ไม่มั่นคงแข็งแรงก็จะมี ความเสียหายมาก เช่น หากเกิดไฟไหม้ อาคารคอนกรีตจะเสี่ยงภัยน้อยกว่าอาคารไม้ เป็นต้น

สุธรรม พงศ์ตำราญ และคณะ (2527: 16-17) ให้ความหมายของ “การเสี่ยงภัย” หมายถึง โอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย ความเสียหายนี้ขึ้นอยู่กับสภาพของทรัพย์สิน ทรัพย์สินที่ดี เมื่อมีภัยเกิดขึ้นก็ได้รับความเสียหายน้อย ส่วนทรัพย์สินที่เลวก็มีการเสียหายมาก และสามารถ กำหนดขีดขั้นของความเสียหาย (Degree of Risk) เป็น 2 ชั้น ดังนี้

- (1) **ขีดขั้นที่ดี (Good Risk)** หมายถึง ภัยนั้นเกิดได้ยาก เช่น บ้านที่สร้างด้วยคอนกรีต
- (2) **ขีดขั้นที่ไม่ดี (Bad Risk)** หมายถึง ภัยนั้นเกิดขึ้นได้ง่าย เช่น บ้านหลังคามุงจากในชุมชนแออัด เป็นต้น

2.2.2 ความหมายของการจัดการความเสี่ยงภัย

สากล สัตยวิบูล (2538 : 25) ให้ความหมาย “การจัดการความเสี่ยงภัย” หมายถึง กระบวนการวางแผนและตัดสินใจของบุคคลหรือธุรกิจ ในอันที่จะหาวิธีที่ดีที่สุดมาดำเนินการกับภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งนี้เพื่อที่จะขจัดหรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากภัย ด้วยการเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด และลดความกังวลห่วงใย ตลอดจนเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อธุรกิจ

Dorfman M. S. (อ้างถึงใน มุกดา ไควหกุล, 2537 : 15) กล่าวว่า “การจัดการความเสี่ยงภัย” หมายถึง กระบวนการและประเมินผลความเสี่ยง โดยการเลือกวิธีที่ดีที่สุดที่จะมาดำเนินการในการจัดการความสูญเสียและผลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (อ้างถึงใน มุกดา ไควหกุล : 2537)

Crane F. G. (อ้างถึงใน มุกดา ไควหกุล : 2537) ให้ความหมาย “การจัดการความเสี่ยงภัย” ว่าเป็นวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยที่แท้จริงอย่างมีระบบและประสิทธิภาพ การจัดการความเสี่ยงภัยจะเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงภัยที่แท้จริงทั้งหมด ไม่ว่าความเสี่ยงภัยนั้นจะประกันได้หรือไม่ และจะใช้วิธีการจัดการความเสี่ยงภัยนั้น โดยวิธีที่เหมาะสมที่สุด

จากความหมายของการจัดการความเสี่ยงภัยต่างๆ ดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า “การจัดการความเสี่ยงภัย” คือ กระบวนการในการวางแผน การจัดการและการควบคุมทรัพยากรในองค์กรในการที่จะลดผลกระทบของความเสียหายต่างๆ เพื่อให้เกิดความสูญเสียจากการเสี่ยงภัยน้อยที่สุด

2.2.3 วิธีการจัดการความเสี่ยงภัย

นักวิชาการประกันภัย ต่างก็ได้เสนอวิธีการจัดการความเสี่ยงภัยหลายวิธีการด้วยกัน ทั้งนี้ เนื่องจากการที่บุคคลและธุรกิจไม่อาจหลีกเลี่ยงภัยต่าง ๆ ได้ จึงเกิดความพยายามในการขจัดความเสี่ยงภัยเหล่านั้น ซึ่งสามารถสรุปได้เป็น 4 วิธีการดังนี้

(1) **การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงภัย (Risk Avoidance)** สามารถทำได้โดยพยายามหลีกเลี่ยงกิจกรรมหรือสาเหตุที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น เช่น ในการประกอบธุรกิจ ถ้าไม่ต้องการขาดทุนหรือไม่อยากสูญเสียเงินออม ก็ไม่ควรนำไปลงทุนหรือทำธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูงหรือผิดกฎหมาย เป็นต้น และในการหลีกเลี่ยงภัยบางกรณีควรจะมีการวิเคราะห์ผลดีและผลเสียให้รอบคอบก่อนตัดสินใจ เพราะถ้าเกิดตัดสินใจพลาดอาจมีผลกระทบต่อสถานะแวดล้อม ตลอดจนเศรษฐกิจและสังคม

(2) **การลดความเสี่ยงภัย (Loss Reduction)** เป็นการลดความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยวิธีการป้องกันและควบคุมความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถทำได้ดังนี้

(2.1) **การป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น (Loss Prevention)** เป็นการป้องกันที่จะกระทำ ก่อนที่จะเกิดความเสียหายขึ้น จุดประสงค์ก็เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้น เช่น การตรวจสอบสายไฟฟ้า การดำเนินชีวิตประจำวันด้วยความไม่ประมาท เป็นต้น

(2.2) **การควบคุมความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น (Loss Control)** เป็นการควบคุมที่จะกระทำในขณะที่เกิดความเสียหายขึ้น จุดประสงค์เพื่อควบคุมความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น การที่เจ้าหน้าที่ดับเพลิงทำการดับเพลิงที่เกิดขึ้นอย่างทันที่ทั่วทั้งที่ หรือ การติดตั้งเครื่องสัญญาณอันตรายที่จะบอกให้ทราบเมื่อมีภัยเกิดขึ้น เป็นต้น

(2.3) **การแยกทรัพย์สินออกจากกัน (Separate)** เป็นการกระทำก่อนที่จะมีความเสียหายเกิดขึ้น จุดประสงค์เพื่อลดความรุนแรงของความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น การแยกสินค้าเก็บไว้หลายๆ คลังสินค้า หรือ การตั้งโรงงานกับคลังสินค้าไว้คนละสถานที่ เพราะหากเกิดเหตุเพลิงไหม้ โอกาสที่จะลาม ไปอีกที่หนึ่งย่อมเป็นไปได้ยากขึ้น และช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

(3) **การรับความเสี่ยงภัยไว้เอง (Risk Retention)** เป็นการยินยอมรับภาระในการสูญเสียหรือความเสียหายโดยตนเองหากมีภัยเกิดขึ้น ซึ่งอาจจะรับความเสี่ยงภัยทั้งแบบตั้งใจและไม่ตั้งใจก็ตาม เช่น ในกรณีที่บริษัทสร้างอาคารให้เช่านับพันห้อง หากจะทำประกันอัคคีภัยอาจต้องจ่ายเบี้ยประกันเป็นจำนวนมาก ก็อาจตั้งเป็นกองทุนขึ้นเป็นการรับประกันภัยด้วยตัวเอง หากอาคารดังกล่าวเกิดไฟไหม้ก็ใช้เงินกองทุนนั้นชดเชยค่าเสียหายได้ ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้ต้องมีการวางแผน ประเมินผลดีผลเสีย โดยเฉพาะการประมาณการตัวเลขแน่นอนแล้วว่าประหยัดกว่าการทำประกันภัย

สำหรับการรับเสี่ยงภัยโดยตนเองนี้มักใช้กันใน 4 กรณี คือ

- (1) ภัยนั้นจะก่อให้เกิดความสูญเสียไม่มากนัก
- (2) ภัยนั้นไม่อาจเอาประกันได้
- (3) ไม่อาจโอนการเสี่ยงภัยไปให้ผู้อื่นได้
- (4) ถ้าทำประกันภัยจะต้องจ่ายเบี้ยประกันภัยเป็นจำนวนมากเกินไป

(4) การโอนความเสี่ยงภัย (Risk Transfer) เป็นวิธีการจัดการความเสี่ยงที่นิยมกันมากวิธีหนึ่ง เพราะเป็นการโอนความเสี่ยงภัยในความเสียหายที่เกี่ยวกับการเงินและความรับผิดชอบต่าง ๆ ไปให้บุคคลหนึ่งซึ่งมีความพร้อมจะรับความเสี่ยงภัยแทน วิธีการโอนความเสี่ยงภัยนี้สามารถทำได้ 2 วิธี คือ

(4.1) การโอนความเสี่ยงภัยไปให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่การประกันภัย (Non-insurance)

หมายถึง การโอนความเสี่ยงภัยไปให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่บริษัทประกันภัยโดยทำเป็นสัญญา เช่น ในการทำธุรกิจซึ่งมีการเสี่ยง นักธุรกิจมักจะทำสัญญากับผู้อื่นไว้ล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการซื้อขายสินค้าล่วงหน้า เพื่อเป็นการโอนความเสี่ยงภัยที่เกิดจากความผันผวนของราคาตลาดไปให้กับคู่สัญญา หรือการโอนความเสี่ยงภัยในเรื่องการทุจริตของพนักงานไปให้บุคคลอื่น โดยการกำหนดให้มีส่วนค่าประกัน เป็นต้น

(4.2) การโอนความเสี่ยงภัยในรูปของการประกันภัย (Insurance Transfer) เป็น

การโอนความเสี่ยงภัยและความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นไปให้บริษัทประกันภัย เพราะเมื่อพิจารณาแล้วปรากฏว่าการรับความเสี่ยงภัยไว้โดยตนเองเป็นการเสี่ยงมาก หรือ ค่าเสียหายอาจจะเกิดขึ้นได้มากกว่าที่ตนเองจะสามารถรับไว้เองได้ อีกทั้งภัยนั้นไม่ อาจป้องกันหรือระมัดระวังให้ได้ผลเพียงพอแล้ว วิธีที่ดีที่สุดก็คือการทำประกันกับบริษัทประกันภัยนั่นเอง ซึ่งมีหลักประกอบการพิจารณาดังนี้

- (1) ทรัพย์สินมีความสำคัญและมีมูลค่ามาก
- (2) เหตุร้ายนั้นอาจเกิดขึ้นได้เสมอ
- (3) เมื่อเกิดภัยขึ้น มีความเสียหายจำนวนมาก
- (4) เมื่อประเมินแล้วว่าวิธีการระมัดระวังและป้องกัน หรือรับเสี่ยงภัยโดยตนเองเป็นเรื่องยุ่งยาก
- (5) การติดต่อทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยเป็นการประหยัดและสะดวกกว่า

2.3 ความหมายและประเภทของการประกันภัยในประเทศไทย

2.3.1 ความหมายของการประกันภัย

คำว่า “การประกันภัย” ได้มีการกล่าวถึงความหมายของการประกันภัยหลายด้าน ดังนี้

(1) ความหมายของการประกันโดยนัยทั่วไป หมายถึง วิธีการที่มนุษย์เราร่วมกันที่จะ ลด หรือ กำจัดภัย หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้เคราะห์ร้ายนั้น โดยการร่วมกันเฉลี่ยเงินค่าความสูญเสียเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ที่ประสบเคราะห์ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็น “แผนเฉลี่ยความเสี่ยงภัยร่วมกัน” (Co-operation Risk Sharing Plan)

(2) ความหมายของการประกันภัยในเชิงธุรกิจ หมายถึง การรับประกันความรับผิดชอบจากผู้เอาประกัน โดยสัญญาว่าเมื่อมีการเสียหายเกิดขึ้นตามที่ตกลงกันไว้ บริษัทจะจ่ายค่าเสียหายให้ตามจำนวนที่รับประกัน หรืออาจทำให้ทรัพย์สินที่ประกันไว้นั้นมีสภาพดีเหมือนเดิม แต่ไม่ได้หมายความว่า การรับประกันนั้น จะประกันได้ว่าจะไม่มีการเกิดขึ้นเลยหรือลดความเสียหายลงได้

(3) ความหมายของการประกันภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 861 บัญญัติว่า “อันว่าสัญญาประกันภัยนั้น คือ สัญญาซึ่งบุคคลหนึ่งตกลงจะชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือใช้เงินจำนวนหนึ่งในกรณีวินาศภัยหากมีขึ้น หรือในเหตุอย่างอื่นในอนาคตคงได้ระบุไว้ในสัญญา และในการนี้บุคคลอีกคนหนึ่งตกลงจะส่งเงินซึ่งเรียกว่า “เบี้ยประกัน”

การประกันภัย จึงหมายถึง การให้ค้ำประกันสัญญาว่า ถ้าเกิดความเสียหายขึ้น ผู้ที่เอาประกัน จะไม่ต้องรับเคราะห์แต่เพียงผู้เดียว โดยการที่ผู้เอาประกันนั้นจะต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันให้แก่บริษัทประกันภัยเพื่อรวบรวมไว้เป็นเงินกองทุน และเมื่อเกิดความเสียหายขึ้น ทางบริษัทประกันก็ จะมีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ตามสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ในกรมธรรม์ประกันภัย และการประกันภัยนั้นก็มิได้ประกันว่าจะไม่มีการเกิดขึ้น (สุธรรม พงศ์สำราญ และคณะ, 2527: 14)

2.3.2 ประเภทของการประกันภัยในประเทศไทย

ในปัจจุบันนี้ การประกันภัยในประเทศไทยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลัก ดังนี้

(1) การประกันชีวิต (Life Insurance or Life Assurance)

(2) การประกันวินาศภัย (Non-life Insurance) ซึ่งสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ได้อีก ดังนี้

(2.1) การประกันอัคคีภัย (Fire Insurance)

(2.2) การประกันภัยทางทะเลและการขนส่ง (Marine Transportation Insurance)

(2.3) การประกันภัยรถยนต์ (Automobile Insurance)

(2.4) การประกันภัยเบ็ดเตล็ด (General Insurance)

จากการแบ่งประเภทดังกล่าว “การประกันอัคคีภัย” เป็นประเภทหนึ่งของการประกันวินาศภัย ซึ่งได้เริ่มเข้ามาสู่การเป็นธุรกิจอย่างเป็นทางการตามกฎหมาย หลังจากมีการประกาศใช้ตราพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2510 ออกบังคับใช้เพื่อควบคุมและส่งเสริมธุรกิจการประกันภัย ให้มีความมั่นคงและเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป (มุกดา ไควทกุล , 2537: 57-59)

จำนวนบริษัทประกันวินาศภัย ก่อนข้างคงที่ตลอดมา ระหว่างปี 2520-2524 มีบริษัทประกันวินาศภัยทั้งสิ้น 60 บริษัท เนื่องจากในการจัดตั้งบริษัทจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเสียก่อน หากฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ (มาตรา 6 และมาตรา 7) มีโทษทั้งจำทั้งปรับ อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2525 ได้มีการเพิ่มบริษัทประกันวินาศภัยอีก 7 แห่ง (อำนาจ วงษ์พินิจวโรดม, 2536: 20-21) ในปัจจุบันจึงมี

บริษัทประกันวินาศภัยทั้งสิ้น 67 บริษัท และ 52 บริษัท ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการได้ทั้ง 4 ชนิด คือ รับประกันอัคคีภัย ภัยทางทะเลและขนส่ง รถยนต์และเบ็ดเตล็ด อีก 15 บริษัท ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการเพียงบางชนิดเท่านั้น และ เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย 62 บริษัท และอีก 5 บริษัทเป็นสาขาบริษัทต่างประเทศ (กรมการประกันภัย : 2537)

ตาราง 2.1 ประเภทการประกอบกิจการของธุรกิจประกันวินาศภัย

ประเภทการประกอบกิจการ	บริษัทที่จดทะเบียน ในประเทศไทย	สาขาบริษัท ต่างประเทศ	รวม
1. วินาศภัยทุกประเภท	48	4	52
2. อัคคีภัย ทะเล&ขนส่ง และเบ็ดเตล็ด	4	-	4
3. อัคคีภัย รถยนต์ และเบ็ดเตล็ด	1	-	1
4. อัคคีภัย ทะเล&ขนส่ง และรถยนต์	1	-	1
5. อัคคีภัย และทะเล&ขนส่ง	-	-	-
6. อัคคีภัยและเบ็ดเตล็ด	-	-	-
7. อัคคีภัยและรถยนต์	1	-	1
8. อัคคีภัย	1	-	1
9. เบ็ดเตล็ด	-	1	1
10. ภูเขา	6	-	6
รวม	62	5	67

ที่มา : กองวิชาการและสถิติ กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์

2.4 ความรู้ทั่วไปด้านการประกันอัคคีภัย

2.4.1 ความหมายของการประกันอัคคีภัย

การประกันอัคคีภัย (Fire Insurance) หมายถึง การรับประกันภัย และการให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินต่างๆ ของผู้เอาประกัน ที่อาจเกิดความเสียหายจากไฟไหม้เผาผลาญ หรือสาเหตุอันใกล้เคียงอันเนื่องมาจากไฟ และเมื่อภัยเกิดขึ้นแล้ว บริษัทประกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัย หรือผู้รับผลประโยชน์ และการประกันอัคคีภัย คือ สัญญาที่คุ้มครองวินาศภัยที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงแก่ทรัพย์สินที่เอาประกัน (สุธรรม พงศ์ตำราญ และคณะ , 2527 ; ประสิทธิ์ วาณิชชอม และคณะ, 2537 : 48)

2.4.2 ขอบเขตการให้ความคุ้มครองของการรับประกันอัคคีภัย

การให้ความคุ้มครองของการรับประกันอัคคีภัยในทรัพย์สินใด ๆ จะให้ความคุ้มครองแก่วินาศภัยที่เกิดจากไฟ ดังนี้

- (1) ไฟที่เกิดขึ้นทุกชนิด (Fire) นอกจากที่จะเกิดขึ้นจากภัยที่ระบุไว้เป็นข้อยกเว้น
- (2) ไฟที่เกิดขึ้นจากฟ้าผ่า (Lighting)
- (3) ไฟที่เกิดจากการระเบิดของแก๊สที่ใช้เฉพาะงานในบ้าน (Gas used for domestic purpose) ซึ่งไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของการผลิตแก๊ส

สำหรับความเสียหายของทรัพย์สินอันเกิดจากเหตุต่อเนื่อง (Proximate Cause) มาจากไฟไหม้ที่อยู่ในขอบเขตที่ได้รับการชดใช้ นั้น มีดังนี้

- (1) ความเสียหายเนื่องมาจากน้ำ หรือสิ่งที่ใช้ในการดับไฟ
- (2) ความเสียหายเนื่องมาจากการกระทำที่สมควรของเจ้าหน้าที่ดับเพลิง
- (3) ความเสียหายเนื่องมาจากกำแพงได้พังลงมาทำให้ทรัพย์สินได้รับความเสียหาย
- (4) ความเสียหายเนื่องมาจากการขนย้ายของจากอาคารที่เกิดไฟไหม้
- (5) ความเสียหายเนื่องมาจากธรรมชาติ คือ ทรัพย์สินที่ขนย้ายออกมาแล้วไม่เสียหาย แต่ถูกภัยธรรมชาติทำให้ได้รับความเสียหาย เช่น ฝนตก ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อันสมควรซึ่งเสียไปเพื่อรักษาทรัพย์สินไม่ให้วินาศ

สำหรับความเสียหายซึ่งอาจเกิดจากไฟไหม้ แต่ไม่ได้รับความคุ้มครองจากการรับประกันอัคคีภัยนั้น ซึ่งจะระบุไว้ในเงื่อนไขของกรมธรรม์เป็นข้อยกเว้น มักได้แก่ภัยที่เกิดขึ้นจาก

- (1) ภัยสงคราม หรือคล้ายสงคราม
 - (2) สงครามกลางเมือง
 - (3) การจลาจล
 - (4) ภัยธรรมชาติขนาดใหญ่บางอย่าง เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด พายุ เป็นต้น
 - (5) การเปลี่ยนแปลงทางเคมี เช่น เพลิงที่ลุกขึ้นเอง ความร้อน การบดเผา เป็นต้น
- ภัยต่าง ๆ เหล่านี้ บางอย่างก็อาจรับประกันได้โดยต้องตกลงกันเป็นพิเศษ
- (6) ตามเหตุที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าผู้รับประกันไม่ต้องรับผิดชอบ

2.4.3 ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย

ประสิทธิ์ วาณิชโชคม และคณะ (2537 : 53-54) กำหนดความหมายของ “ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย” ว่าหมายถึง ทรัพย์สินใด ๆ ก็ตามที่ผู้เอาประกันประสงค์ให้ผู้รับประกันคุ้มครอง ต้องระบุทรัพย์สินที่จะเอาประกันภัยให้ละเอียดและถูกต้อง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการชดเชยค่าสินไหมทดแทน สามารถแบ่งประเภททรัพย์สิน ได้ดังนี้

(1) สิ่งปลูกสร้างตัวอาคาร

โดยปกติกรรมธรรม์ประกันภัยจะยกเว้นความคุ้มครองสำหรับรากฐานของตัวอาคาร และโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กในส่วนที่เกี่ยวกับคาน้ำและคาน้ำยี่ครากฐาน เนื่องจากส่วนประกอบดังกล่าวอยู่ใต้ดิน และไม่ได้ได้รับความเสียหายจากอัคคีภัย

ถ้าสิ่งปลูกสร้างตัวอาคารเป็นโรงงานใหญ่ หรืออาคารสูง เช่น คอนโดมิเนียม สามารถเอาประกันภัยในส่วนของรากฐานของตัวอาคารได้ หรือสามารถเอาประกันเพิ่มเติมระบบต่างๆ ภายในอาคารได้ เช่น ระบบไฟฟ้ากำลัง ระบบลิฟต์ เป็นต้น

(2) เฟอร์นิเจอร์ เครื่องตกแต่ง สิ่งติดตั้งเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ

(3) เครื่องจักรและอุปกรณ์

(4) สต็อกสินค้าวัตถุดิบ สินค้าระหว่างการผลิต สินค้ากึ่งสำเร็จรูป และสินค้าสำเร็จรูปรวมทั้งวัสดุหีบห่อ

(5) ทรัพย์สินอื่นๆ ได้แก่ ทรัพย์สินที่มีได้ในข้อ 4.1 – 4.4 หรือสินค้าที่มีมูลค่าสูง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร และเปียโน เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีกรยกเว้นความคุ้มครองในกรณีที่เป็นทรัพย์สินประเภทโบราณวัตถุ หรือศิลปวัตถุ ซึ่งมีมูลค่าในการซื้อขายหรือการประมูลมากกว่าในการจัดทำหรือสร้างขึ้นมาหลายเท่า หากจะเอาประกันต้องระบุให้แน่ชัด

2.4.4 ประเภทของการประกันอัคคีภัย

การประกันอัคคีภัย สามารถแบ่งประเภทตามระยะเวลาของสัญญาความคุ้มครองได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

(1) การประกันอัคคีภัยระยะสั้น (Short Period Insurance) หมายถึง การประกันอัคคีภัยที่มีระยะเวลาเอาประกันภัยน้อยกว่า 12 เดือน หรือรายปี อัตราเบี้ยประกันภัยจะสูงกว่าการประกันแบบรายปี ลักษณะความเสียหายที่มักเอาประกันภัยแบบระยะสั้น ได้แก่ อาคาร ที่อยู่ในระหว่างการก่อสร้าง สินค้าการเกษตร และสินค้าต่างๆ ที่เก็บในโกดังหรือคลังสินค้า เป็นต้น

(2) การประกันอัตรากำไรระยะยาว (Long Period Insurance) หมายถึง การประกันภัยที่มีระยะเวลาเอาประกันภัยมากกว่า 12 เดือน แต่ไม่เกิน 3 ปี ตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราเบี้ยประกันอัตรากำไร หากต้องการให้มีระยะเวลามากกว่านี้ จะต้องขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนประกันวินาศภัยเป็นกรณีไป

โดยปกติแล้ว กรมธรรม์ประกันอัตรากำไรจะให้ความคุ้มครอง 1 ปี และเมื่อคิดอัตราเบี้ยประกัน ไม่ต้องรวมอัตราพิเศษตามประเภทการประกันอัตรากำไรดังกล่าว แต่บางกรณีผู้เอาประกันภัยสามารถจะเอาประกันภัยโดยมีระยะเวลาน้อยกว่าหรือมากกว่า 1 ปี ก็ได้

2.4.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องในการประกันอัตรากำไร

ชาญ โปพานนท์ และคณะ (2537 : 103-126) ได้รวบรวมประเภทเอกสารสำคัญต่างๆ ที่ใช้ในงานด้านการประกันอัตรากำไร ดังต่อไปนี้

- (1) ใบคำขอเอาประกันภัยอัตรากำไร
- (2) ใบกรมธรรม์ประกันอัตรากำไร
- (3) เอกสารแนบทำกรมธรรม์ประกันอัตรากำไร
- (4) หนังสือสลักหลัง
- (5) ใบเตือนต่ออายุสัญญาประกันอัตรากำไร
- (6) หนังสือรับรองการต่ออายุกรมธรรม์ประกันอัตรากำไร

(1) ใบคำขอเอาประกันภัยอัตรากำไร

ใบคำขอเอาประกันภัยอัตรากำไร เป็นเอกสารที่ผู้ขอเอาประกันภัยกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับการประกันอัตรากำไร ยื่นเสนอผู้รับประกันเพื่อแสดงความประสงค์ขอเอาประกันภัยอัตรากำไร และถือเป็นคำเสนอขอที่ก่อให้เกิดสัญญาประกันอัตรากำไรขึ้น

การเสนอขอเอาประกันภัยอาจทำด้วยวาจา หรือเป็นลายลักษณ์อักษร โดยทั่วไปเพื่อความสะดวกและให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสำหรับการพิจารณารับประกัน จึงมักมีแบบรายการเรียกว่า “ใบคำขอรับประกันภัยอัตรากำไร” โดยมีข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- (1) ชื่อและสกุลของผู้เอาประกันภัย
- (2) ที่อยู่หรือภูมิลำเนาของผู้เอาประกันภัย
- (3) สถานที่ที่ตั้งทรัพย์สินที่เอาประกันภัย
- (4) ระยะเวลาประกันภัย
- (5) รายละเอียดของวัตถุที่เอาประกันภัยพร้อมทั้งจำนวนเงินเอาประกันภัย

- (6) ผู้รับผลประโยชน์ (ถ้ามี)
- (7) การประกันภัยอื่นๆ ในวัตถุที่เอาประกันภัยเดียวกัน
- (8) ลักษณะของสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวกับวัตถุที่เอาประกัน และลักษณะการใช้สิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ

การที่ต้องเก็บรายละเอียดดังกล่าว **เพื่อทำการประเมินขนาดของการเสียหาย ต่ออสังหาริมทรัพย์ กำหนดอัตราเบี้ยประกันและเงื่อนไขที่จะใช้ และทราบประวัติของความเสียหายในอดีต** ดังนั้นรายละเอียดนี้จะมีผลต่อการตัดสินใจรับประกันภัยหรือไม่ หากข้อมูลไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ ผู้รับประกันภัยจะต้องหารายละเอียดเพิ่มเติม โดย “การสำรวจภัย”

(2) กรมธรรม์ประกันอสังหาริมทรัพย์

กรมธรรม์ประกันอสังหาริมทรัพย์ เป็นสัญญาประกันภัยที่ทำขึ้นระหว่างบริษัทผู้รับประกันภัย กับผู้เอาประกัน โดยบริษัทตกลงสัญญากับผู้เอาประกันภายใต้ข้อบังคับแห่งสัญญา เงื่อนไข และข้อความในเอกสารแห่งกรมธรรม์ และที่แนบกับกรมธรรม์นั้น ๆ เพื่อที่บริษัทจะยอมรับผิดชอบเพื่อทำใช้หรือจัดการสิ่งทดแทน หรือจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกัน ตามราคาความเสียหายที่แท้จริงของทรัพย์สินนั้นในขณะเกิดวินาศภัย แต่ไม่เกินจำนวนซึ่งเอาประกันไว้ และผู้เอาประกันจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์นั้น ๆ (ดูตัวอย่างในภาคผนวก ก.2)

กรมธรรม์ประกันอสังหาริมทรัพย์ เป็นกรมธรรม์ที่จัดทำเป็นมาตรฐาน กำหนดขึ้นโดยได้รับความเห็นชอบจากกรรมการประกันภัย ซึ่งกรมธรรม์ทุกฉบับและของทุกบริษัทจะมีความคุ้มครองเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ เหมือนกัน สามารถแบ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ตารางกรมธรรม์

ประกอบด้วยชื่อที่อยู่ผู้เอาประกันภัย รายละเอียดต่าง ๆ ของทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ได้แก่สถานที่ตั้ง ลักษณะของสิ่งปลูกสร้าง จำนวนเงินเอาประกันภัย อัตราเบี้ยประกันภัย ระยะเวลาของความคุ้มครอง เป็นต้น อาจเรียกได้ว่าเป็นส่วนที่เปิดเผยข้อความจริง (Declaration)

ส่วนที่ 2 เงื่อนไขการรับประกันภัย (Insuring Assignment)

เป็นส่วนที่บอกถึงหน้าที่ผู้เอาประกันภัยพึงปฏิบัติในช่วงก่อนทำประกันภัย ระหว่างการรับประกันภัยและการเรียกร้องค่าเสียหาย เช่น

2.1 ผลของการบรรยายคลาดเคลื่อนในสาระสำคัญ ถ้าผู้เอาประกันไม่แจ้งความจริงที่เป็นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เอาประกัน บริษัทจะพ้นจากความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น เพราะเป็นเหตุให้บริษัทคิดความเสี่ยงภัยของทรัพย์สินที่เอาประกันผิดไปจากความเป็นจริง

2.2 การเอาประกันภัยกับบริษัทอื่น ถ้าผู้เอาประกันได้มีการทำประกันอสังหาริมทรัพย์ในทรัพย์สิน

เดียวกันนี้กับบริษัทประกันภัยอื่นอีกไม่ว่าก่อนหรือหลัง ผู้เอาประกันจะต้องแจ้งให้บริษัททราบ

2.3 การระงับไปแห่งสัญญาตามกรมธรรม์ หากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวต่อไปนี้ ผู้เอาประกันภัยจะต้องแจ้งให้บริษัททราบ มิฉะนั้นสัญญาประกันภัยฉบับนี้จะเป็นอันยกเลิกไป ดังนี้

2.3.1 สิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันภัยไว้ หรือสถานที่เก็บทรัพย์สินที่เปลี่ยนแปลงจากที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ หรือมีการค้า การผลิตที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ร้านขายของแต่เกิดมิได้ขายวัตถุที่เป็นเชื้อเพลิง แต่ต่อมาได้มีการขายสินค้าชนิดนี้ขึ้น ผู้เอาประกันจะต้องแจ้งให้บริษัททราบ เพราะมีการเสี่ยงภัยที่เพิ่มขึ้น

2.3.2 สิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันภัยไว้ หรือสถานที่เก็บทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้ ไม่มีผู้ดูแลรักษาเป็นเวลานานกว่า 60 วัน ติดต่อกัน

2.3.3 ทรัพย์สินที่เอาประกันภัย ถูกโยกย้ายไปไว้ที่อื่น นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์

2.3.4 ทรัพย์สินที่เอาประกันภัยไว้ ได้ถูกเปลี่ยนมือเป็นของผู้อื่นโดยวิธีอื่นนอกเหนือจากโดยพินัยกรรมหรือโดยกฎหมาย

2.3.5 สิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันภัยไว้ได้มีการทำลาย หรือเคลื่อนย้ายออกจากที่เดิมทั้งหมด หรือบางส่วน ทำให้มีการเสี่ยงมากขึ้น

2.4 การฉ้อฉล บริษัทจะไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นในกรณีที่มีความเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำโดยเจตนาของผู้เอาประกันภัย

2.4.1 ผู้เอาประกันภัยได้กระทำการใด ๆ หรือแจ้งความเท็จเพื่อมุ่งหวังประโยชน์จากการประกันภัยนี้

2.5 การจำกัดอายุความ เมื่อพ้นกำหนด 2 ปีไปแล้ว นับแต่วันที่เกิดความเสียหาย บริษัทย่อมพ้นจากความรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น ยกเว้นกรณีที่อยู่ในระหว่างดำเนินคดีในศาลหรือการพิจารณาโดยอนุญาโตตุลาการ

2.6 การบอกกล่าว คำบอกกล่าวและการติดต่อระหว่างผู้เอาประกันภัยกับบริษัทจะต้องทำเป็นหนังสือ จึงจะมีผลบังคับ ฯลฯ

ส่วนที่ 3 ข้อความสำคัญของสัญญา

เป็นการระบุคู่สัญญาและข้อผูกพันที่มีต่อกัน คือ ผู้เอาประกันภัยตกลงชำระเบี้ยประกันตามที่ระบุไว้ในตารางกรมธรรม์ให้แก่บริษัท และบริษัทจะให้ความคุ้มครองต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นตามที่ระบุไว้

ส่วนที่ 4 สัญญาคุ้มครอง

เป็นรายละเอียดของความคุ้มครองว่ามีภัยอะไรบ้างที่จะได้รับความคุ้มครองตามกรมธรรม์ ประกันภัยฉบับนี้ และวิธีที่ผู้รับประกันภัยจะเลือกใช้ในการชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัย

ส่วนที่ 5 ข้อยกเว้น

เป็นข้อกำหนดที่บริษัทประกันภัยไม่ให้ความคุ้มครองต่อทรัพย์สินบางประเภท รวมทั้งไม่ให้ความคุ้มครองต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสาเหตุบางประการ

5.1 ทรัพย์สินที่ไม่รวมอยู่ในการประกันภัยนี้ เช่น เงินแท่ง ทองแท่ง อัญมณี โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ต้นฉบับเอกสาร ทรัพย์สินที่เสียหายจากแรงระเบิด เป็นต้น

5.2 เหตุแห่งการสูญเสียชีวิตและการเสียหาย ซึ่งไม่รวมในการประกันภัยนี้ เช่น แผ่นดินไหว พายุไต้ฝุ่น การจราจล การเผาทรัพย์สินโดยคำสั่งเจ้าพนักงาน เป็นต้น

ส่วนที่ 6 การสลักหลัง (Endorsement)

เนื่องจากในกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย เป็นสัญญาที่กำหนดข้อความที่เป็นมาตรฐานเอาไว้เงื่อนไขบางอย่างที่ระบุไว้อาจไม่ตรงกับความต้องการของผู้เอาประกัน จึงมีการขยายข้อความเพื่อคุ้มครองหรือยกเว้นข้อบังคับเงื่อนไขบ้าง แล้วแต่ผู้เอาประกันจะตกลงกับบริษัท แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

6.1 กรมธรรม์ผนวก (Addition Insurance Form) ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาประกันภัย บริษัทสามารถเรียกเก็บเบี้ยประกันได้สูงขึ้น เนื่องจากสิ่งเหล่านี้อาจก่อความเสียหายหรืออาจมีโอกาสเกิดภัยมากกว่าภัยอื่น ๆ เช่น การคุ้มครองเพิ่มเติมเครื่องใช้ในบ้าน การคุ้มครองเครื่องใช้ส่วนตัว ซึ่งบริษัทยอมชดเชยให้กรณีที่ทรัพย์สินหรือเครื่องใช้ส่วนตัวถูกทำลายไปเพราะภัยที่ระบุไว้ เป็นต้น

6.2 ข้อกำหนดพิเศษ (Special Clause) เป็นข้อความที่เพิ่มเข้าไปในกรมธรรม์ ผู้เอาประกันต้องเสียค่าเบี้ยประกันเพิ่มขึ้น เช่น คุ้มครองตัวเรือนและเครื่องใช้ เป็นสัญญาเกี่ยวกับการคุ้มครองถึงอาคาร เครื่องตกแต่ง เครื่องจักร เครื่องไฟฟ้า หรือทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ต้องการจะระบุไว้ในกรมธรรม์ รวมถึงกรณีความผิดพลาดที่เกิดจากความประมาท เป็นต้น

กรมธรรม์พิเศษที่สร้างขึ้นเพื่อขยายประเภทของภัยและทรัพย์สินที่จะได้รับความคุ้มครอง และการเพิ่มค่าเบี้ยประกัน เป็นต้น ส่วนข้อกำหนดพิเศษต่าง ๆ ทำขึ้นเพื่อขยายความรับผิดชอบของบริษัท

(3) เอกสารแนบท้ายกรมธรรม์

เอกสารแนบท้ายกรมธรรม์ เป็นส่วนหนึ่งของกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย เป็นเอกสารเพิ่มเติมข้อตกลงในการเอาประกันภัยเพิ่มเติมและเงื่อนไขพิเศษโดยแนบท้ายกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย สามารถแบ่งได้ดังนี้

(3.1) เอกสารแนบท้ายสำหรับภัยเพิ่มเติม ได้แก่ การคุ้มครองความสูญเสียดังกล่าวและความเสียหายอันเกิดจากลมพายุ ยวดยานพาหนะ น้ำท่วม ไฟไหม้ป่า เป็นต้น

(3.2) เอกสารแนบท้ายสำหรับเงื่อนไขพิเศษ ได้แก่ เงื่อนไขพิเศษว่าด้วยการยอมรับในสิทธิพิเศษ ทรัพย์สินส่วนบุคคล ทรัพย์สินอื่นๆ ที่อยู่ในอาคาร ค่าใช้จ่ายในการดับเพลิง เป็นต้น

(4) หนังสือสลักหลัง

หนังสือสลักหลัง เป็นส่วนหนึ่งของกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย และเป็นหลักฐานเอกสารที่ผู้รับประกันภัยออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย หลังจากมีการออกกรมธรรม์เสร็จแล้ว ซึ่งจะออกให้ในกรณีที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพิ่มเติมรายละเอียดในสัญญาประกันอัคคีภัยไม่ว่าจะเป็นเงื่อนไข ข้อตกลงแนบท้ายกรมธรรม์และข้อรับรอง เช่น การเปลี่ยนแปลงสถานที่ที่ตั้งวัตถุที่เอาประกันภัย การแก้ไขชื่อผู้เอาประกันภัย เป็นต้น (ดูตัวอย่างในภาคผนวก ก.2)

(5) ใบเตือนต่ออายุสัญญาประกันอัคคีภัย

ใบเตือนต่ออายุสัญญา เป็นเอกสารที่ผู้รับประกันภัยแจ้งต่อผู้เอาประกันภัย เพื่อเตือนให้ทราบว่า สัญญาประกันอัคคีภัยที่มีต่อกันใกล้จะครบกำหนดอายุของสัญญาแล้ว (ดูตัวอย่างในภาคผนวก ก.2)

(6) หนังสือรับรองการต่ออายุกรมธรรม์

หนังสือรับรองการต่ออายุกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย เป็นหลักฐานเอกสารที่ผู้รับประกันภัยออกให้แก่ผู้เอาประกันภัย เพื่อรับรองการต่ออายุสัญญาประกันอัคคีภัยแทนการออกกรมธรรม์ประกันอัคคีภัยฉบับใหม่โดยที่ผู้เอาประกันภัยมีกรมธรรม์ฉบับเดิมอยู่แล้ว โดยที่สัญญาประกันอัคคีภัยรายนั้นๆ ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ผู้เอาประกันภัยชำระค่าอากรแสดมปีลดลงครึ่งหนึ่ง และลดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย ส่วนผู้รับประกันภัยก็สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการออกกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย อีกทั้งจะประหยัดเวลาทำให้บริการแก่ผู้เอาประกันภัยได้รวดเร็วขึ้น

2.4.6 ผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาประกันอัคคีภัย

ผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาประกันอัคคีภัย ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(1) ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สิน (Ownership) ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินต่างๆ โดยถูกต้องตามกฎหมาย เช่น ผู้เป็นเจ้าของบ้าน เจ้าของสินค้า ซึ่งอาจเป็นบุคคลเดียว หรือนิติบุคคลก็ได้ หรือเป็นเจ้าของร่วมกัน เช่นสามีภรรยาเป็นเจ้าของทรัพย์สินร่วมกัน เป็นต้น

(2) เจ้าหนี้ (Creditor) เจ้าหนี้ย่อมมีส่วนได้ส่วนเสียในทรัพย์สินที่ตนยึดครองไว้ เพื่อเป็นการชำระหนี้ เช่น ผู้รับจำนำ ผู้รับจำนอง

(3) ผู้ครอบครองทรัพย์สิน (Possession) หมายถึง บุคคลที่ครอบครองทรัพย์สิน

ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้อื่น ซึ่งเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นขณะที่ตนครอบครองทรัพย์สินนั้น ผู้ครอบครองจะต้องชดใช้ความเสียหายดังกล่าว เช่น

- (1) ผู้เช่า เช่น การเช่าอาคารสถานที่ เมื่อเกิดความเสียหาย ผู้เช่าต้องชดใช้ค่าเสียหาย
- (2) ผู้ยืม เช่น การยืมรถคนอื่นไปใช้ เมื่อเกิดความเสียหายต้องชดใช้ให้
- (3) ผู้รับจ้าง เช่น ร้านซักแห้ง ร้านซ่อมโทรทัศน์ เป็นต้น

(4) **ผู้ดูแลทรัพย์สิน (Custodian)** บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลทรัพย์สินนั้น โดยได้รับผลตอบแทนต่าง ๆ เช่น ค่าจ้าง ค่านายหน้า ดังนั้น ถ้าเกิดภัยขึ้นอันมีผลทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินที่รับฝากอยู่ และภัยนั้นเป็นภัยที่เกิดจากความประมาทเลินเล่อหรือความบกพร่องของฝ่ายที่มีหน้าที่ดูแล ในกรณีเช่นนี้ถือว่าผู้ดูแลทรัพย์สินเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทรัพย์สินที่ดูแลนั้นด้วย

(5) **ส่วนได้เสียอันเกิดจากสัญญา (Contractual Interest)** สิทธิเรียกร้องให้คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งต้องกระทำหรือจ่ายเงินตามสัญญา ทำให้ผู้ได้รับสิทธินั้นมีส่วนได้เสียที่อาจเอาประกันอัครคักภัยได้

2.5 การประกอบการของธุรกิจประกันอัครคักภัย

การประกอบการของธุรกิจการประกันอัครคักภัย ได้ใช้หลักการเดียวกันกับการประกอบการธุรกิจประกันภัยอื่น ๆ ซึ่งสามารถประมวลได้ดังนี้

- (1) ตามกฎหมายควบคุมการประกันภัยนั้น ได้บัญญัติไว้ว่า บริษัทจะรับประกันได้นั้นต้องมาจากนายหน้าหรือตัวแทนที่ได้รับอนุญาตแล้ว
- (2) เมื่อบริษัทได้ตกลงรับประกันแล้ว จำเป็นต้องเลือกภัยว่า ภัยใดที่รับประกันได้ มีขีดขั้นของการประกันภัยเป็นประเภทใด เช่น ภัยดี หมายถึง ภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายยาก เป็นต้น ซึ่งอาศัยหลักเกณฑ์ในการเลือกภัยทั้งจากประสบการณ์และอาศัยเทคนิค ดังที่ได้กล่าวในละเอียดในเรื่องของปัจจัยในการรับประกันอัครคักภัยไปแล้ว
- (3) หลังจากเลือกภัยได้เป็นที่พอใจแล้ว การรับประกันจะต้องดำเนินไปตามวิธีการที่สามารถสรุปได้ดังนี้

(3.1) จำนวนทุนรับประกัน หมายถึง ความรับผิดชอบในความเสียหายสูงสุดของการรับประกันรายนั้นมีมากน้อยเพียงใด ในการรับประกันบริษัทจะต้องรับตามผิดชอบตามกฎหมายการควบคุมการประกันภัยบังคับโดยผู้ถือหุ้นและกองทุนของบริษัทเป็นหลัก

(3.2) การกระจายความเสี่ยงภัย คือ ภัยที่บริษัทรับมานั้นจะไม่อยู่รวมในจุดเดียว

กัน โดยพยายามที่จะกระจายให้ภัยอยู่ห่างกัน และจัดแบ่งระดับการเสี่ยงภัยที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน ให้เป็นหมวดหมู่เดียวกัน โดยดูจากระดับความเสี่ยงภัย

(3.3) รับประกันเป็นจำนวนมากราย หมายถึง การที่บริษัทต้องคำนึงถึงปริมาณ กรรมธรรม์ประกันให้มีจำนวนมากพอสมควร เพราะยิ่งมีกรรมธรรม์มากก็หมายความว่ามีความเสี่ยงภัยใน ปริมาณมากด้วย และยังทำให้การเสี่ยงภัยกระจายออกไปมากขึ้น ลักษณะดังกล่าวเรียกว่า กฎว่า ด้วยจำนวนมาก (**Law of Large Number**) และลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้สามารถควบคุมความเสี่ยง ภัยให้อยู่ในขอบเขตที่ตามหมายได้ดียิ่งขึ้น และสามารถทำได้โดยขยายขอบเขตการรับประกันไป ทั่วประเทศ

(3.4) จำแนกกลุ่มผู้เอาประกันอัคคีภัย ผู้ที่มีหน้าที่พิจารณารับประกันอัคคีภัยควร แบ่งกลุ่มผู้เอาประกัน โดยเน้นกลุ่มผู้เอาประกันอัคคีภัยเป็นประจำ อาจใช้เวลาเป็นปีจนกระทั่ง สามารถจำแนกกลุ่มผู้เอาประกันภัยถาวร และผู้เอาประกันภัยจรที่เป็นไปตามฤดูกาลได้ ทำให้ผู้ พิจารณาสามารถลดเวลาการทำงานทั้งปีจากจำนวนผู้เอาประกันอัคคีภัยทั้งหมดที่มีอยู่ให้เหมาะสม ระหว่างค่าเบี้ยประกันภัยรับกับค่าสินไหมทดแทนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ ทั้งยังมีผลกำไรที่สม เหตุสมผลอย่างสม่ำเสมอ

(4) รายได้จากการประกันภัย คือ *ค่าเบี้ยประกันภัย* บริษัทจะเรียกเก็บจากผู้เอาประกันภัยการ เก็บค่าเบี้ยประกันนั้น สิ่งที่บริษัทจะต้องพิจารณา คือ

(4.1) อัตราค่าเบี้ยประกันภัยอัคคีภัย มีอัตรากำหนดไว้ตายตัวและควบคุมโดย กรรมการประกันภัย หากมีการฝ่าฝืนจะถูกลงโทษและถอนประกันนั้น

(4.2) เบี้ยประกันอาจลดลงได้ หากผู้ประกันมีมาตรการป้องกันภัยไว้ดี เช่น มี เครื่องดับเพลิง เป็นต้น ก็สามารถลดอัตราเบี้ยประกันได้

(4.3) เมื่อได้รับเบี้ยประกันแล้ว บริษัทจะต้องจัดสรรออกเป็นหลายส่วนตามลำดับ เช่น ต้องเตรียมชำระภาษี ชำระค่าใช้จ่าย จัดไว้ในกองทุนสำรอง และนำไปลงทุนเพื่อหาผล ประโยชน์ การจัดสรรต่าง ๆ เหล่านี้ มีกฎหมายควบคุมให้เป็นที่ถูกต้องและเหมาะสมอีกด้วย

(5) การควบคุมค่าสินไหมทดแทน ผู้พิจารณารับประกันอัคคีภัยต้องใส่ใจต่อจำนวนค่าสินไหม ทดแทน เมื่อเทียบกับจำนวนเบี้ยประกันอัคคีภัยรับทั้งหมด เพื่อคุณภาพในการดำเนินธุรกิจ อย่างไรก็ตามในการเกิดความเสียหายแต่ละครั้ง เราสามารถรู้ล่วงหน้าว่าจะมีจำนวนเสียหายเท่าไรจนกว่า จะมีการสำรวจและประเมินความเสียหายที่แท้จริง ผู้พิจารณารับประกันอัคคีภัยต้องปฏิบัติต่อเงื่อนไขต่าง ๆ ต้องไม่ให้มีค่าใช้จ่ายสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาประกันอัคคีภัยต่อกัน หรือการ ชดใช้ในจำนวนเงินที่มากเกินไปกว่าหลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

(6) การจัดวางแผนการประกันภัยต่อที่มั่นคง ผู้พิจารณารับประกันอัคคีภัยต้องอาศัย

(6) การจัดทำแผนการประกันภัยต่อที่มั่นคง ผู้พิจารณารับประกันอัคคีภัยต้องอาศัย การประกันภัยต่อ (Re-insurance) เพื่อคุณภาพและเสถียรภาพของการดำเนินธุรกิจประกันอัคคีภัยใน ขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงผลการประกอบการของผู้รับประกันภัยต่อว่ามีการประกอบกิจการที่ความ มั่นคงไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าของบริษัทตนเอง เพราะหากผู้รับประกันภัยต่อ (Reinsurer) อยู่ต่อไปใน ธุรกิจการประกันภัยไม่ได้ ก็เท่ากับเป็นการทำลายความแข็งแกร่งและความสามารถในการรับ ประกันอัคคีภัยของผู้รับประกันภัยเอง และการวางแผนการประกันภัยต่อก็เป็นการกระจายความ เสี่ยงภัยอย่างหนึ่งด้วย

2.6 ปัจจัยในการพิจารณารับประกันอัคคีภัย

ชาอุ โปวานนท์ และคณะ (2537 : 158-163) ได้สรุปปัจจัยหลัก 4 ประการ ที่เป็นปัจจัยใน การพิจารณารับประกันอัคคีภัย ดังนี้

2.6.1. การเสี่ยงต่อภาวะทางกายภาพ (Physical hazard)

(1) ลักษณะโครงสร้างอาคาร (Construction) หมายถึง วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง อาคาร พิจารณาจากโครงสร้างและวัสดุที่ใช้เป็นฝาผนังเป็นเกณฑ์ จำนวนชั้น วัสดุที่เป็นพื้นชั้น บน โครงสร้างหลังคาและหลังคา เพื่อกำหนดลักษณะสิ่งปลูกสร้างตามลำดับชั้น

(2) การประกอบการ (Occupacy) การประกอบการแต่ละประเภทจะมีระดับ ความเสี่ยงภัยต่างกัน เช่น การประกอบการซ่อมรถยนต์ มีการใช้น้ำมัน สี ฯลฯ ย่อมมีระดับความ เสี่ยงภัยสูงกว่าการประกอบการที่เป็นสำนักงาน การพิจารณาระดับความเสี่ยงภัยมีประเด็น ดังนี้

- การติดไฟ (Ignitability) พิจารณาถึงการประกอบการนั้นๆ มีโอกาสติดไฟ มากน้อยระดับไหน เช่น หากเป็นการประกอบการที่มีการใช้สารเคมีไวไฟ ย่อมมีโอกาสดังกล่าวสูงมาก
- การลุกไหม้ (Combustibility) เป็นการประเมินว่าหากการประกอบการนั้น เกิดเพลิงไหม้ จะมีโอกาสในการลุกลามเร็วและต่อเนื่องเพียงใด เช่น โรงคั ฝ้าย หากเกิดสะเก็ดไฟในห้องคัฝ้าย ก็จะมีการลุกไหม้เร็วและต่อเนื่อง ถือว่า เป็นการประกอบการที่มีระดับการลุกไหม้สูง
- การเสียหาย (Damageability) เป็นการพิจารณาถึงระดับการเสียหายที่เกิดขึ้น ว่าเป็นไปได้ง่ายหรือยาก เช่น ห้างสรรพสินค้ามีระดับการเสียหายมากกว่า โรงแรม เป็นต้น

(3) **ทำเลที่ตั้งและสภาพแวดล้อม (Exposure)** พิจารณาทำเลที่ตั้งทรัพย์สินที่เอาประกันว่า ตั้งอยู่บริเวณใด สภาพแวดล้อมแออัดหรือไม่ ขนาดเท่าใด อาคารสิ่งปลูกสร้างข้างเคียง ประกอบการอะไร สถานที่ดับเพลิงอยู่ห่างไกลเท่าไร หากมีทำเลที่ตั้งอยู่ในเขตแออัด หรือมีโรงงานที่อันตราย โอกาสหรือระดับเสี่ยงภัยจากอาคารข้างเคียงย่อมมีสูงมากจากการลุกลามต่อเนื่อง

(4) **การป้องกัน (Protection)** หมายถึง มาตรฐานการการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย การจำกัดและลดความเสียหายลงให้เร็วที่สุด ตลอดจนการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง การซ้อมการดับเพลิง รวมทั้งมีแหล่งน้ำเพียงพอ

(5) **การดูแลจัดระเบียบ (Housekeeping)** เป็นการพิจารณาถึงการจัดวางทรัพย์สินต่างๆ เป็นระเบียบ การดูแลรักษาความสะอาดในสถานที่ที่เอาประกันภัย ทางสัญจรกว้างพอ สำหรับการเข้าระงับเพลิง มีมาตรการการกำจัดขยะเพื่อป้องกันการเป็นเชื้อเพลิง หากเกิดเพลิงไหม้ การดูแลตรวจสอบเครื่องจักรและอุปกรณ์ อุปกรณ์ไฟฟ้าให้ดีตลอดเวลา

(6) **ประวัติการเกิดความเสียหาย (Loss Experience)** พิจารณาหลังจากเกิดความเสียหายแล้ว ผู้เอาประกันภัยดำเนินการต่อตัวอาคารสิ่งปลูกสร้าง โครงสร้าง เครื่องจักรอย่างไร หากมีการจัดการที่ไม่เหมาะสม ย่อมมีผลโดยตรงต่อระดับความเสี่ยงภัย

2.6.2 การเสี่ยงต่อภาวะทางศีลธรรม (Moral hazard)

การเสี่ยงภัยต่อภาวะทางศีลธรรม เป็นสภาวะที่ส่งเสริมให้เกิดความเสียหายได้ง่าย อันเนื่องมาจากความทุจริต เจตนาหวังผลประ โยชน์จากการเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินที่เอาประกัน อัคคีภัย เป็นการเพิ่มโอกาสให้เกิดความเสียหายขึ้นมากกว่าปกติ เช่น การวางเพลิง โดยผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์ เพื่อหวังเงินค่าสินไหมทดแทน ดังนั้น ประเด็นในการพิจารณารับประกันอัคคีภัยคือ

- (1) ประวัติการดำเนินธุรกิจและความสามารถในการสร้างผลกำไร
- (2) ประวัติและฐานะการเงินของผู้เอาประกันภัย
- (3) ความน่าเชื่อถือของตัวแทนประกันวินาศภัยหรือนายหน้าประกันวินาศภัยที่ส่งรายงานนั้น
- (4) จำนวนเงินที่เอาประกันภัยสูงกว่าความเป็นจริงมาก

2.6.3 ความสามารถในการจัดสรรเอาประกันภัยต่อ (Re-insurance)

การประกันภัยต่อ เป็นการกระจายการเสี่ยงภัยที่ผู้รับประกันภัยรับไว้ เพื่อให้เกิดความสมดุล และลดภาระการเสี่ยงภัยที่ได้รับให้สอดคล้องกับสถานภาพ ตามพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย

พ.ศ.2535 มาตรา 3 (2) ก “ห้ามบริษัทประกันอัคคีภัยรายเดียวหรือหลายรายรวมกัน เพื่อวินาศภัย อันเดียวกันภายในเขตที่นายทะเบียนกำหนด ทั้งนี้โดยมีจำนวนเงินเอาประกันภัยเกินกว่าร้อยละ สิบของเงินกองทุน” กระทรวงพาณิชย์กำหนดข้อนี้เพื่อป้องกันผลกระทบจากการรับประกันภัย มากเกินไป หากเกิดความเสียหายผู้รับประกันภัยอาจได้รับผลกระทบต่อความมั่นคงในการดำเนิน ธุรกิจประกันวินาศภัย

2.6.4 นโยบายการรับประกันอัคคีภัย (Fire underwriting policy)

นโยบายการรับประกันอัคคีภัย เป็นเรื่องของความเหมาะสมตามสถานการณ์แต่ละช่วง เวลา โดยทั่วไปมักกำหนดนโยบายการรับประกันอัคคีภัยไว้ในแต่ละปีตามผลการประกอบการใน ปีที่ผ่านมา ทั้งของผู้รับประกันภัยเองและตลาดของการรับประกันอัคคีภัย โดยดูแนวโน้มของตลาด และนโยบายรวมขององค์กรว่าจะไปในทิศทางใด ดังนั้นในการพิจารณารับประกันอัคคีภัยจึงต้อง คำนึงถึงนโยบายการรับประกันอัคคีภัยขณะนั้นควบคู่กับปัจจัยอื่นๆ ดังกล่าว (ชาดู โปวานนท์ และคณะ , 2537)

2.7 การศึกษาการใช้แผนที่กับการบริหารงานด้านการประกันอัคคีภัย

“แผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัย” หรือ เรียกโดยทั่วไปว่า “แผนที่บล็อก” เป็นเครื่องมือใน การบริหารงานด้านการประกันอัคคีภัยในด้านการรับประกันอัคคีภัย ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจ พิจารณารับประกันอัคคีภัยสำหรับระดับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ และช่วยในการควบคุมการรับ ประกันอัคคีภัยสำหรับระดับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการในการพิจารณาจัดทำประกันอัคคีภัย และระดับผู้ บริหาร เพื่อการวางแผนการจัดการแบ่งการรับเสี่ยงภัยไว้เองและการทำประกันต่อตลอดจนการ วางนโยบายการรับประกันในแต่ละปี การจัดทำแผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัยมาตรฐานที่ใช้กัน ในปัจจุบันนี้ จัดทำขึ้นโดยฝ่ายเขตการรับประกันภัย กรมการประกันภัย บริษัทประกันวินาศภัย ทุกแห่งในประเทศไทยที่มีการรับประกันอัคคีภัยจึงต้องใช้แผนที่นี้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน โดยจะใช้ เขตการรับประกันซึ่งมีลักษณะเป็นบล็อกนั้นเป็นตัวควบคุมขีดความสามารถในการรับประกัน หรือการรับเสี่ยงภัยไว้เอง โดยการพิจารณาว่าจะบริษัทจะสามารถรับประกันอัคคีภัยต่อบล็อกได้ เท่าไร และยังสามารถรับประกันอัคคีภัยเพิ่มได้อีกหรือไม่ และยังสามารถให้เกิดประโยชน์ต่อบริษัท ในด้านความมั่นคงทางการเงิน เนื่องจากหากเกิดความสูญเสียต่อทรัพย์สินในเขตรับประกันอัคคีภัย ใด ๆ ที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบ บริษัทจะสามารถชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เอาประกันได้โดยไม่ กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของบริษัท และยังเกิดประโยชน์ต่อประชาชนโดยทั่วไป ในแง่ที่

จะเกิดความเชื่อมั่นต่อบริษัทรับประกันว่าจะมีความสามารถในการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ หากมีความเสียหายเกิดขึ้น (มาณี สุจิตวินิช, สัมภาษณ์, 10 มีนาคม 2542)

กาญจนาวดี ดวงจินดา ได้กล่าวถึง แผนที่ที่ใช้ในอดีตว่าประมาณช่วงกว่า 10 ปีที่ผ่านมาได้มีชาวจีนคนหนึ่งจัดทำแผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัย โดยวิธีการเดินสำรวจ ซึ่งยึดเอาเขตตามที่กรมการประกันภัยกำหนดเป็นหลัก และนำแผนที่นี้มาเสนอขายให้แก่บริษัทประกันภัยต่าง ๆ ที่ต้องการ แผนที่นี้มีลักษณะพิเศษกว่าแผนที่ที่กรมการประกันภัยเป็นผู้จัดทำ กล่าวคือ มีการใช้มาตราส่วน 1 : 1,000 ซึ่งเป็นมาตราส่วนใหญ่กว่าแผนที่ของกรมการประกันภัย ดังนั้นจึงเห็นรายละเอียดของที่ตั้งทรัพย์สินที่ชัดเจน สามารถระบุเลขที่บ้านแต่ละหลังได้ และได้มีการใส่รหัสย่อของรายละเอียดของอาคาร ได้แก่ ประเภทอาคารว่าเป็นตึก ไม้ หรือครึ่งตึกครึ่งไม้ เป็นอาคารกี่ชั้น ปัจจุบันแผนที่ดังกล่าวได้เลิกใช้แล้ว เนื่องจากไม่ได้มีการปรับปรุงให้ทันสมัยตามการเปลี่ยนแปลงของบ้านเมือง และไม่มีผู้ใดมาดำเนินงานนี้ต่อ (กาญจนาวดี ดวงจินดา, สัมภาษณ์, 20 เมษายน 2542)

อย่างไรก็ตาม แผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัยที่จัดทำโดยกรมการประกันภัย ก็ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมา เนื่องจากการที่ประเทศชาติมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงของเมืองซึ่งมีการขยายตัวขึ้น จนกระทั่งมีการแบ่งเขตการปกครองใหม่ ๆ และเกิดความถี่ในเมืองเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ดังนั้นจึงต้องมีการปรับปรุง แบ่งเขตหรือเพิ่มเขตการรับประกัน เพื่อให้สอดคล้องกันด้วย

ในการศึกษาการดำเนินงานด้านการประกันอัคคีภัยด้วยแผนที่ ได้ศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ความสำคัญของแผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัย
- (2) ลักษณะของแผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัยที่ใช้ในปัจจุบัน
- (3) การใช้แผนที่ในการพิจารณารับประกันอัคคีภัยและความคุ้มครองรับประกันอัคคีภัย
- (4) การคำนวณค่าเบี้ยประกันอัคคีภัย
- (5) การจัดเก็บข้อมูลผู้เอาประกันอัคคีภัย
- (6) รูปแบบการจัดเก็บแผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัยในปัจจุบัน
- (7) ปัญหาที่เกิดจากการใช้แผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัย
- (8) ลักษณะของแผนที่ที่ต้องการใช้ในการดำเนินงานรับประกันอัคคีภัย

2.7.1 ความสำคัญของแผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัย

(1) เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานด้านการประกันอัคคีภัย โดยใช้ในการช่วยการตัดสินใจพิจารณารับประกันอัคคีภัยแก่ทรัพย์สินของผู้เอาประกันอัคคีภัย เนื่องจากผู้รับประกันภัยมีสิทธิเลือกผู้เอาประกันได้ตามนโยบายของบริษัท และมักเลือกโดยพิจารณาแล้วว่ามีความเสี่ยง

น้อยที่สุด และมักพิจารณาควบคู่กับปัจจัยในการรับประกันภัยดังกล่าวไปแล้วในหัวข้อก่อน ซึ่งการใช้ปัจจัยช่วยพิจารณานั้นก็ขึ้นกับความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละคนด้วย

(2) เพื่อใช้ในการคิดอัตราเบี้ยประกันภัยตามบล็อกซึ่งสถานที่ที่ทำประกันอสังหาริมทรัพย์ตั้งอยู่ กรณีนี้ยังใช้กับเขตที่ยังไม่ได้รับการเลื่อนให้เป็นชั้นธรรมดาทั่วไป ซึ่งหากพื้นที่ดังกล่าวได้รับการเลื่อนเป็นเขตชั้นธรรมดาทั่วไปแล้ว การคิดอัตราเบี้ยประกันภัยจะพิจารณาตามลักษณะภัยเป็นเกณฑ์

(3) เพื่อใช้ควบคุมจำนวนทุนรับประกันไม่ให้เกินที่กฎหมายกำหนดและตามความสามารถในการรับเสี่ยงภัยไว้เองของบริษัทรับประกัน

2.7.2 ลักษณะของแผนที่เขตการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในปัจจุบัน

ลักษณะของแผนที่เขตการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในปัจจุบัน พิจารณาตามองค์ประกอบของแผนที่ ซึ่งแบ่งเป็น องค์ประกอบภายนอก และองค์ประกอบภายใน ดังนี้

(1) องค์ประกอบภายนอก

- ชื่อเขตที่แสดงในแผนที่
- แสดงชื่อที่ตั้งของเขตการรับประกัน ได้แก่ อำเภอ และ จังหวัด
- แสดงชื่อหน่วยงานที่จัดทำ คือ กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์
- แสดงรายชื่อผู้จัดทำ ได้แก่ นายทะเบียน ผู้อำนวยการกองประกันวินาศภัย หัวหน้าฝ่ายเขตการรับประกันภัย หัวหน้าเขตการรับประกันภัย ผู้สำรวจ และผู้เขียน

- รายการการแก้ไข ได้แก่ ครั้งที่แก้ไข วันที่ที่เริ่มบังคับใช้

- แสดงทิศทาง คือ ทิศเหนือจริง

- รหัสของแผนที่

(2) องค์ประกอบภายใน

- ชื่อเขตการรับประกัน ใช้ตัวอักษรโรมันและตัวเลขกำกับ

- เขตการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ นิยมเรียกว่า บล็อกตามชื่อที่ตั้งไว้

- เส้นทางคมนาคม ได้แก่ เส้นถนน แม่น้ำ ลำคลอง

- เลขที่บ้านภายในบล็อกคร่าวๆ ในแต่ละบล็อก อาจแสดงโดยใช้หมายเลขคลุมจากมุมของแต่ละบล็อก หรือเท่าที่สามารถแสดงได้

- ชื่อหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบ้านจัดสรร อาจมีชื่อหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามเขตการปกครองบ้าง

2.7.3 การให้แผนที่ในการพิจารณารับประกันอสังหาริมทรัพย์และควบคุมการรับประกันอสังหาริมทรัพย์

ในการดำเนินงานด้านการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ ใช้แผนที่เขตการรับประกันเพื่อการพิจารณารับประกันอสังหาริมทรัพย์และควบคุมการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ โดยสามารถแบ่งการใช้งานตามผู้ใช้เป็น 2 ระดับ คือ

(1) เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ จะมีหน้าที่พิจารณารับประกันอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ขอเอาประกันอสังหาริมทรัพย์ และมีอำนาจตัดสินใจรับประกันอสังหาริมทรัพย์ด้วยตนเอง ตามที่ระดับผู้บริหารของบริษัทได้มอบหมายให้ โดยทั่วไปเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการจะมีอำนาจตัดสินใจโดยพิจารณาจากการที่อาคารที่ตั้งทรัพย์สินที่เอาประกันมีความเสี่ยงภัยไม่มากนัก และจำนวนทุนประกันไม่สูง รวมทั้งไม่จำเป็นต้องใช้การสำรวจภัย และการใช้แผนที่เขตควบคุมการรับประกันอสังหาริมทรัพย์นั้น เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการจะใช้เพื่อพิจารณาว่าจะสามารถรับประกันภายในบล็อกของที่ตั้งทรัพย์สินที่เอาประกันให้แก่ผู้ขอเอาประกันได้หรือไม่ โดยที่ความสามารถในการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ของแต่ละบริษัทประกันจะแตกต่างกันตามทุนจดทะเบียน และความสามารถที่บริษัทจะชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้เอาประกันได้ เช่น บางบริษัทสามารถรับประกันภัยไว้เองได้ 10 ล้านบาท ต่อ 1 บล็อก หรือบางบริษัทอาจมีความสามารถรับประกันภัยไว้เองได้ 15 ล้านบาท ต่อ 1 บล็อก ความสามารถในการรับประกันภัยไว้เองได้จากการคำนวณจำนวนรวมของทุนเอาประกันของผู้เอาประกันในแต่ละบล็อก

ดังนั้น ในการพิจารณารับประกันอสังหาริมทรัพย์ เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ นอกจากจะใช้อำนาจตัดสินใจเลือกภัยดังกล่าวแล้ว ยังต้องใช้แผนที่เขตการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ตรวจสอบว่าทรัพย์สินที่จะรับประกันนั้นอยู่ในบล็อกใด และในบล็อกนั้น ยังสามารถรับประกันเพิ่มได้อีกหรือไม่ หากจำนวนรวมทุนรับประกันในบล็อกนั้นเกินกว่าที่จะสามารถรับประกันเอาไว้ได้เองแล้ว ในการพิจารณาว่าจะรับประกันอสังหาริมทรัพย์เพิ่มได้อีกหรือไม่ ยังต้องพิจารณาว่าทรัพย์สินนั้นเป็นภัยบล็อก หรือภัยโคดเดี่ยว หากเป็นภัยโคดเดี่ยว จะมีความเสี่ยงภัยน้อยเนื่องจากเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ติดกับสิ่งปลูกสร้างอื่น เช่น บ้านเดี่ยว ก็สามารถพิจารณารับประกันอสังหาริมทรัพย์นี้ได้ หรือหากเป็นภัยบล็อก จะมีความเสี่ยงภัยมากกว่า เนื่องจากเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ติดกัน หรือมีกำแพงกันรั่วกัน เช่น ห้องแถว หรือ ทาวน์เฮาส์ อาจไม่สามารถรับประกันอสังหาริมทรัพย์เพิ่มได้อีก ทั้งนี้ยังต้องขึ้นกับนโยบายรับการประกันภัยของแต่ละบริษัท และประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่เองด้วย

(2) ระดับผู้บริหาร มีการใช้แผนที่เขตการรับประกันเมื่อต้องการตรวจสอบการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ และเมื่อต้องการทราบจำนวนทุนเอาประกันรวมของแต่ละบล็อก เพื่อนำข้อมูลการรับประกันของแต่ละบล็อกมาวางแผนการดำเนินงานและนโยบายปฏิบัติงานด้านการรับประกันอสังหาริมทรัพย์ของบริษัท

นอกจากนี้ ผู้บริหารยังมีหน้าที่ในการพิจารณาการรับประกันอัคคีภัยในรายที่ต้องการประกันสิ่งปลูกสร้างที่มีความซับซ้อนทั้งในการปลูกสร้าง และการใช้ประโยชน์อาคาร รวมถึงสิ่งปลูกสร้างที่มีความเสี่ยงสูง เช่น โรงงานอุตสาหกรรม โรงแรม ห้างสรรพสินค้า โดยที่ยังคงต้องใช้แผนที่เขตการรับประกันอัคคีภัยในการหาที่ตั้งของสิ่งปลูกสร้าง อีกทั้งยังต้องมีการสำรวจภัยประกอบด้วย กล่าวคือ ต้องมีการเข้าไปตรวจสอบสภาพสิ่งปลูกสร้างในสถานที่จริงเพื่อประเมินราคาและคิดเบี้ยประกันอัคคีภัยเป็นราย ๆ ไป

2.7.4 การคำนวณอัตราเบี้ยประกันอัคคีภัย

การคำนวณอัตราเบี้ยประกัน จัดทำเป็นคู่มือพิกัดอัตราเบี้ยประกันอัคคีภัย กำหนดเป็นมาตรฐานโดยสมาคมประกันวินาศภัย ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมจากกรมการประกันภัย และก่อนจะคำนวณต้องทราบข้อมูลที่จำเป็น ดังนี้

(1) **จำนวนเงินเอาประกันภัย** ในความหมายทางด้านการประกันอัคคีภัย หมายถึง มูลค่าของทรัพย์สินที่เอาประกัน ซึ่งประกอบด้วยสิ่งปลูกสร้างและทรัพย์สินภายในสิ่งปลูกสร้าง การประเมินเงินเอาประกันของสิ่งปลูกสร้าง จะประเมินตามมาตรฐานราคากลางสิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันอัคคีภัย ซึ่งจัดทำเป็นคู่มือโดยฝ่ายประเมินราคาทรัพย์สิน กองประกันวินาศภัย กรมการประกันภัย (คูภาคผนวก ก.3) เมื่อประเมินราคาสิ่งปลูกสร้างแล้ว ผู้เอาประกันยังต้องแจ้งทรัพย์สินภายในสิ่งปลูกสร้างตามความเป็นจริง เพื่อจะได้ให้กรมธรรม์คุ้มครองได้ตามกฎหมายในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้น และต้องมีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และจะได้ชำระค่าประเมินทั้งสิ่งปลูกสร้างและทรัพย์สินในสิ่งปลูกสร้างมารวมกันเป็นทุนเอาประกัน หรือจำนวนเงินเอาประกันของกรมธรรม์แต่ละฉบับ

(2) **ลักษณะสิ่งปลูกสร้าง** ต้องทราบรายละเอียดได้แก่ จำนวนชั้น วัสดุที่เป็นฝ้าผนังด้านนอก วัสดุที่ใช้เป็นพื้นชั้นบน วัสดุที่เป็นโครงหลังคา วัสดุที่เป็นหลังคา จำนวนคูหาหรือหลัง พื้นที่อยู่ภายในอาคาร (โดยทั่วไปนิยมใช้ขนาดกว้าง x ยาว) ทั้งหมดนี้สำหรับอาคารที่มีความสูงไม่เกิน 4 ชั้น ส่วนอาคารที่สูงเกิน 4 ชั้น เปลี่ยนการพิจารณาวัสดุจากเดิมที่พิจารณาพื้นชั้นบน โครงหลังคา และหลังคา มาเป็นพิจารณาวัสดุที่เป็นเสา กำแพงรับแรง คานและพื้น แทน

(3) **ลำดับชั้นของสิ่งปลูกสร้าง** แบ่งเป็น 3 ลำดับคือ สิ่งปลูกสร้างชั้น 1 สิ่งปลูกสร้างชั้น 2 และสิ่งปลูกสร้างชั้น 3 ได้จากการพิจารณาลักษณะวัสดุของสิ่งปลูกสร้าง จากข้อ 2 เพื่อให้หาพิกัดอัตราเบี้ยประกันอัคคีภัย ซึ่งจะกำหนดการคิดเบี้ยประกันอัคคีภัยตามลำดับชั้นสิ่งปลูกสร้างและชนิดของภัย

(4) **ภัยตัวเอง** ตามความหมายด้านการประกันอัคคีภัย หมายถึง การใช้ประโยชน์หรือการประกอบการภายในสิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันนั้น ๆ ซึ่งจะแบ่งตามการผลิต โดยใช้ตารางดัชนีรหัสลักษณะของภัยในคู่มือพิกัดอัตราเบี้ยประกันอัคคีภัยในการหารหัส และนำรหัสนั้นมาใช้หาอัตราเบี้ยประกันอัคคีภัยในอีกตารางหนึ่ง (ภาคผนวก ก.3)

(5) **ภัยนอก** หมายถึง เขตพื้นที่ที่สิ่งปลูกสร้างที่เอาประกันนั้นตั้งอยู่ ซึ่งแบ่งเขตหลัก ๆ เป็นเขตกรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาค ภัยนอกนี้ยังเป็นเกณฑ์ที่ใช้หาค่าพิกัดอัตราเบี้ยประกันอัคคีภัย โดยเฉพาะพื้นที่ในส่วนภูมิภาคบางจังหวัดที่ยังคงใช้ลำดับชั้นของเมืองเป็นเกณฑ์ในการคิดเบี้ยประกันอัคคีภัย

(6) **ระยะเวลาในการทำสัญญา** การทำสัญญาในที่นี้ หมายถึง การทำกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย ซึ่งมีชนิดของการคุ้มครองแบ่งเป็นตามระยะเวลาที่ทำสัญญาคุ้มครองการเกิดภัย โดยทั่วไปแล้วกรมธรรม์ประกันอัคคีภัย จะให้ความคุ้มครอง 1 ปี แต่มีบางกรณีและผู้เอาประกันภัยสามารถเอาประกันภัยโดยมีระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี หรือมากกว่า 1 ปี ก็ได้ ซึ่งสามารถแยกได้เป็นการประกันอัคคีภัยระยะสั้น คือ การประกันที่มีระยะเวลาเอาประกันภัยน้อยกว่ารายปี และอัตราเบี้ยประกันจะสูง เนื่องจากมักเป็นภัยที่มีความเสี่ยงสูง และการทำประกันอัคคีภัยระยะยาว คือ การประกันภัยที่มีระยะเวลาเอาประกันภัยมากกว่า 12 เดือน แต่ไม่เกิน 3 ปี ซึ่งอัตราเบี้ยประกันภัยจะต่ำกว่าการประกันภัย 1 ปี

(7) **อัตราเบี้ยประกัน (Premium Rate) อัตราเบี้ยประกันภัยเพิ่ม (Surcharge Rate) เบี้ยประกันภัยพิเศษเพิ่มเติม (Adding Premium Rate) และส่วนลดอุปรณ์ดับเพลิง (F.E.Discount)** เมื่อทราบลำดับชั้นสิ่งปลูกสร้างและรหัสภัยตัวเองแล้ว จะใช้ตารางอัตราเบี้ยประกันภัยตามลักษณะของภัยจากคู่มือพิกัดอัตราเบี้ยประกันอัคคีภัยในการหาอัตราเบี้ยประกัน และหากผู้เอาประกันต้องการความคุ้มครองเพิ่มเติมก็สามารถซื้อประกันภัยพิเศษเพิ่มเติมได้ ส่วนอัตราเบี้ยประกันภัยเพิ่ม จะใช้กับสิ่งปลูกสร้างที่ไม่เป็นภัยโคคเคียว และยังมีกรให้ส่วนลดในกรณีที่มิอุปรณ์ดับเพลิงด้วย

เมื่อทราบข้อมูลที่ต้องใช้ในการคำนวณเบี้ยประกันอัคคีภัยแล้ว จึงทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ (คูตารางกรมธรรม์ในภาคผนวก ก.2)

(1) **คำนวณค่าเบี้ยประกัน**

$\text{เงินเอาประกัน} \times (\text{อัตราเบี้ยประกัน} + \text{อัตราเบี้ยประกันภัยเพิ่ม}) = \text{จำนวนเงินเบี้ยประกัน}$ <p style="text-align: center;">100</p>
--

หากไม่มีอัตราเบี้ยประกันภัยเพิ่ม ก็ไม่ต้องรวมในการหาจำนวนเบี้ยประกัน

(2) คำนวณค่าเบี้ยประกันภัยพิเศษ

$$\frac{\text{เงินเอาประกัน} \times \text{อัตราเบี้ยประกันภัยพิเศษเพิ่มเติม}}{100} = \text{จำนวนเบี้ยประกันภัยพิเศษ}$$

(3) คำนวณค่าเบี้ยประกันภัยสุทธิ

$$\text{จำนวนเงินเบี้ยประกัน} + \text{จำนวนเงินเบี้ยประกันภัยพิเศษ} - \text{ส่วนลด(ถ้ามี)} = \text{เบี้ยประกันภัยสุทธิ}$$

(4) คิดอากรแสตมป์

$$\frac{\text{จำนวนเบี้ยประกันภัยสุทธิ} \times 0.4}{100} = \text{อากรแสตมป์}$$

(5) คิดภาษี

$$\frac{(\text{จำนวนเบี้ยประกันภัยสุทธิ} + \text{อากรแสตมป์}) \times 7}{100} = \text{ภาษีที่ต้องจ่าย}$$

(6) จำนวนเงินเบี้ยประกันทั้งหมด

$$\text{จำนวนเบี้ยประกันภัยสุทธิ} + \text{อากรแสตมป์} + \text{ภาษี} = \text{จำนวนเบี้ยประกันทั้งหมด}$$

2.7.5 การจัดเก็บข้อมูลผู้เอาประกันอัครภักดิ์

การจัดเก็บข้อมูลผู้เอาประกันภักดิ์ ปัจจุบันนี้มีการจัดเก็บข้อมูลนี้ในระบบสารสนเทศ เพื่อสะดวกในการทำเอกสารต่าง ๆ เช่น กรมธรรม์ ใบเตือนต่ออายุสัญญา เป็นต้น รายละเอียดของข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เอาประกัน ข้อมูลที่ใช้ในการคิดเบี้ยประกัน (ดังกล่าวในข้อ 2.7.4) ข้อมูลเกี่ยวกับสัญญาและความคุ้มครองของกรมธรรม์ เป็นต้น

2.7.6 รูปแบบการจัดเก็บแผนที่เขตการรับประกันอัครภักดิ์ในปัจจุบัน

การจัดเก็บแผนที่เขตการรับประกันอัครภักดิ์ในปัจจุบัน โดยทั่วไปแล้วยังเก็บเป็นเพิ่มเอกสาร เนื่องจากยังคงใช้แผนที่กระดาษอยู่ ดังนั้น ในการจัดเก็บนั้นได้แบ่งตามพื้นที่เป็นแผนที่เขตการรับประกันอัครภักดิ์ของกรุงเทพฯ และจังหวัดต่าง ๆ ตามภูมิภาค ดังนี้

1. แผนที่เขตการรับประกันอัครภักดิ์ในกรุงเทพฯ แบ่งเก็บโดยเรียงตามรหัสเขต และในแต่ละเขตจะเรียงกันตามลำดับหมายเลขและรหัสบล็อก เนื่องจากกรุงเทพฯ มีเขตการปกครองมากถึงสามารถแบ่งเก็บแผนที่ตามวิธีดังกล่าวได้หลายเพิ่ม

2. แผนที่เขตการรับประกันอัครภักดิ์ของจังหวัดในภูมิภาค จัดเรียงตามลำดับตัวอักษรของทุกจังหวัดทั่วประเทศ หรืออาจแบ่งตามภูมิภาคก่อน แล้วจึงเรียงตามลำดับตัวอักษรซึ่งรหัสของแต่ละจังหวัดก็เรียงตามตัวอักษรด้วยเช่นกัน โดยแบ่งเป็นเพิ่มแผนที่แต่ละจังหวัด ซึ่งในแต่ละจังหวัดจะจัดเรียงตามลำดับรหัสอำเภอ และในแต่ละอำเภอจะเรียงแผนที่ตามชื่อบล็อกซึ่งแทนด้วยตัวอักษรภาษาอังกฤษ และตัวเลข เช่น A , A1 , A2 , B , B1 , B2 เป็น

2.7.7 ปัญหาที่เกิดจากการใช้แผนที่เขตการรับประกันอัครภักดิ์

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายรับประกันอัครภักดิ์ สามารถสรุปปัญหาจากการใช้แผนที่เขตการรับประกันอัครภักดิ์ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน สามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้

(1) ปัญหาจากตัวแผนที่เอง

(1.1) แผนที่ที่ใช้ในปัจจุบัน ขาดรายละเอียดของข้อมูลที่จำเป็นในการทำที่ตั้งของทรัพย์สิน อันเนื่องมาจากการแบ่งบล็อกไม่ชัดเจน และการใส่ข้อมูลบ้านเลขที่ไม่ละเอียด บางบล็อกใส่เลขที่บ้านที่อยู่บล็อก และจากระบบการอนุมัติหมายเลขบ้านของประเทศไทยไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า เป็นลักษณะที่ผู้ใดสร้างบ้านก่อน มีสิทธิขอหมายเลขบ้านได้ก่อน จึงทำให้เลขที่บ้านกระโดดข้ามกันโดยไม่เรียงไปตามแนวนอน ดังนั้น จึงเกิดปัญหายากในการค้นหาเลขที่บ้านในแผนที่

(1.2) แผนที่ที่ใช้ยังคงใช้เป็นแผนที่กระดาษ แม้จะมีวิธีการเรียกใช้ที่ไม่ซับซ้อน แต่ก็ทำให้เสียเวลาในการค้นหาแผนที่ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดเรียงเหมือนเอกสารทั่วไป และลักษณะการเก็บแผนที่ทำให้ชำรุดฉีกขาด หรือสูญหายได้ง่าย

(1.3) การค้นคืนและแก้ไขข้อมูลในแผนที่ไม่สะดวก เนื่องจากแผนที่นี้จัดทำโดยฝ่ายการแบ่งเขตการรับประกัน กรมการประกันภัย แต่เพียงแห่งเดียว หากเกิดความผิดพลาดในการลงข้อมูล เช่น บ้านเลขที่ หรือ เขตการปกครอง มักไม่ค่อยให้ความสนใจแก้ไขให้ถูกต้อง เนื่องจากยุ่งยาก และต้องติดต่อให้กรมการประกันภัยไปจัดการแก้ไข

(1.4) การกำหนดทิสในแผนที่ไม่ถูกต้องตามลักษณะของแผนที่ที่ถูกต้อง กล่าวคือ ด้านบนของแผนที่ควรต้องเป็นทิศเหนือเสมอ แต่ในแผนที่ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนั้นในแต่ละแผ่นมีทิศเหนือซึ่งมีทั้งตั้งขึ้นด้านบน และไม่ได้ตั้งขึ้นด้านบนของแผนที่ ทำให้เมื่อต้องการดูที่ตั้งของทรัพย์สินซึ่งมีเขตอยู่ใกล้กันแต่อาจอยู่ในแผนที่คนละระวางจะยากต่อการค้นหา

(1.5) แผนที่ที่ใช้ขณะนี้ไม่มีการกำหนดมาตราส่วนที่แน่นอน เนื่องจากแผนที่แต่ละแผ่นมีมาตราส่วนไม่เท่ากัน ไม่สามารถนำมาต่อกันได้ และแผนที่บางระวางมีลักษณะเป็นการขยายจากแผนที่ของพื้นที่หลักเข้าไปในพื้นที่ที่เป็นชุมชนหนาแน่นเฉพาะจุด เพื่อแสดงชื่อถนน หมู่บ้าน บ้านเลขที่ของแต่ละบล็อกละเอียดให้ชัดเจนขึ้น

(1.6) เนื่องจากการเติบโตของเมืองมีเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ทางกรมการประกันภัยจึงได้จัดแบ่งเขตการรับขึ้นใหม่เสมอ การรื้อการจัดทำแผนที่ใหม่จึงไม่ทันการณ์ จึงต้องมีการเพิ่มเติมข้อมูลลงในแผนที่ที่มีอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย โดยเฉพาะข้อมูลชื่อเขตการรับประกัน หรือบล็อกละเอียดใหม่

(2) ปัญหาจากตัวผู้ใช้แผนที่

(2.1) หากผู้ใช้แผนที่ยังไม่มีความชำนาญในการใช้ อาจเกิดความผิดพลาดในการหาบล็อกละเอียดที่ตั้งของทรัพย์สินได้

(2.2) ผู้ใช้ที่ยังขาดความชำนาญ หรือไม่คุ้นเคยกับพื้นที่นั้น ทำให้ต้องใช้เวลาในการค้นหาบล็อกละเอียดที่ตั้งของทรัพย์สินนั้นอาจเกิดความผิดพลาดในการตัดสินใจเลือกบล็อกละเอียดที่ตั้งทรัพย์สินในกรณีที่แผนที่ไม่สามารถระบุพื้นที่ชัดเจนได้จากสาเหตุใดๆ ก็ตาม การตัดสินใจเลือกบล็อกละเอียดของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละคนอาจไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความผิดพลาดในการคิดอัตราเบี้ยประกันภัยได้ และการที่ตัดสินใจเลือกบล็อกละเอียดไม่ตรงกัน ยังผลให้เกิดความสับสนแก่ผู้ขอเอาประกันที่ต้องการทราบอัตราเบี้ยประกัน

(3) ปัญหาที่เกิดจากตัวผู้ขอเอาประกันภัย

ปัญหาที่พบจากตัวผู้ขอเอาประกันภัยบ่อยที่สุด ได้แก่ การที่ผู้ขอเอาประกันไม่แจ้งที่อยู่ชัดเจน โดยเฉพาะกรณีที่ไม่แจ้งบ้านเลขที่ และถนนมาด้วย ทำให้เกิดความผิดพลาดในการหาบล็อกและคิดอัตราเบี้ยประกันภัยได้ง่าย

2.7.8 ลักษณะของแผนที่ที่ต้องการใช้ในการดำเนินงานรับประกันอัคคีภัย

จากการศึกษาหลักการประกันภัยกับการใช้แผนที่ในการประกันอัคคีภัย ตลอดจนการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน สามารถสรุปลักษณะของแผนที่ที่ต้องการใช้ในการดำเนินงานรับประกันอัคคีภัย ได้ดังนี้

- (1) สามารถแสดงข้อมูลบ้านเลขที่ในแผนที่ได้ครบถ้วน และสามารถปรับแก้ข้อมูลบ้านเลขที่ได้สะดวกขึ้น
- (2) สามารถแสดงภาพรวมของที่ติดตั้งปลุกสร้างที่เอาประกันและแสดงข้อมูลรายละเอียดผู้เอาประกันอัคคีภัยในแต่ละบล็อกการรับประกันได้ว่า มีการรับประกันไปแล้วกี่ราย ตั้งอยู่ที่ใดบ้าง และมีมูลค่ารวมของทรัพย์สินที่เอาประกันแต่ละบล็อกเท่าไร
- (3) สามารถใช้เป็นเครื่องมือพิจารณารับประกันโดยดูจากความใกล้เคียงของที่ตั้งทรัพย์สินที่เอาประกัน เพื่อลดความเสี่ยงภัยในการรับประกันให้น้อยลงสามารถแสดงภาพถึงแวดล้อมบริเวณที่ปลุกสร้างที่เอาประกันได้ เพื่อเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณารับประกันอีกอย่างหนึ่ง

